

Discursul Premierului Alexandru Munteanu, în plenul Parlamentului, în legătură cu instituirea stării de urgență

Astăzi nu ne prezentăm în Parlament cu o opțiune. Venim cu o necesitate. Republica Moldova este afectată direct și deliberat de atacurile Rusiei asupra infrastructurii energetice din Ucraina. Nu mai vorbim doar despre presiuni indirecte - șantaj energetic sau propagandă. Vorbim despre acțiuni care pun în pericol direct securitatea, sănătatea și viața cetățenilor noștri.

Noaptea trecută a fost deconectată principala linie electrică a țării - Vulcănești-Isaccea. Iar eu vă reamintesc, această linie ajunge la o pondere de până la 60-70% din consumul de energie electrică.

Au fost activate cele 4 linii de interconexiune cu România, dar situația rămâne complicată. Începând cu ziua de mâine, deficitul estimat va ajunge până la 350-400 MW în orele de vârf, Deconectările în lanț, precum puteți deduce rămân posibile. Nu putem exclude noi atacuri. Nu putem aștepta. Vorbim despre impact direct asupra cetățenilor.

Atacurile asupra infrastructurii energetice civile din Ucraina sunt o crimă de război. Și au efecte directe asupra Republicii Moldova - ele ajung în casele cetățenilor noștri.

Astfel, propunem instituirea stării de urgență în sectorul energetic pentru 60 de zile, începând cu 25 martie. Este o măsură necesară, legală și preventivă. Ne permite să acționăm rapid. Să evităm blocajele și cel mai important - să protejăm oamenii.

Și vreau să răspund direct la o întrebare: de ce stare de urgență și nu stare de alertă?

Pentru că nu vorbim de un risc potențial, ci despre un impact deja produs și în curs de agravare. Sistemul energetic este afectat, funcționează la limită și este expus unor riscuri care se pot repeta. Starea de alertă ne oferă instrumente limitate, care nu ne permit să intervenim complex și în timp real.

Prin instituirea stării de urgență vom putea:

- Organiza și menține insule de consum, alimentate prin liniile de interconexiune de 110 kV
- Asigura resurse energetice în regim de urgență, prin activarea contractelor de ajutor de avarie și solicitarea de energie electrică de la operatorii sistemelor de transport adiacenți.
- Intervenii rapide în procedurile de achiziții.
- Vom putea proteja infrastructura critică și lucra direct cu operatorii și partenerii externi.
- Dacă va fi necesar, vom prioritiza consumul. Astfel încât instituțiile sociale esențiale și populația să fie protejate.

Vreau să fie foarte clar: Acționăm, Pentru că în acest context regional, nu putem construi siguranța pe ipoteze. Știu că vor exista întrebări. De ce stare de urgență? De ce acum? Vă răspund: Pentru că fiecare oră contează. Pentru că infrastructura este afectată. Pentru că riscurile sunt reale.

Lucrăm în coordonare cu România și Ucraina. Monitorizăm permanent sistemul. Echipele din teren sunt pregătite. Intervențiile continuă. Procesul de reconectare este în desfășurare. Dar depinde de condiții de siguranță, inclusiv de lucrări de deminare.

Către toți deputații din Parlament, apelul Guvernului este unul de solidarizare și consolidare: Este extrem de important să susțineți această decizie, să ne susținem reciproc. Rapid. Responsabil. Nu este o decizie a Guvernului. Este o decizie pentru cetățeni. Pentru stabilitate. Pentru siguranța noastră a tuturor.

Către cetățeni, mesajul este clar: În acest context, este iminent necesar să folosim energia cu responsabilitate. Să evităm consumul inutil, mai ales în orele de vârf. Și mai ales, să ne informăm din surse oficiale. Și să rămânem uniți.

Am demonstrat deja că putem rezista. Am trecut prin multe crize și am rămas în picioare, Vom gestiona și această situație. Cu calm, responsabilitate și demnitate.

